

Жакезняя пята капіталістычнай эксплятацыі жыццёва душы мільёны маладых рабочых і сялян. Рай буржуазнага панавання, якому пільны хвалебныя сьпевы соцыял-фашысцкіх і нацыянал-фашысцкіх арганізаваных моладзі, зьяўляецца пеклам для юных пролетарыяў, батракоў і сялян, для ўсёй аграмаднай арміі працоўнае моладзі.

Увесь капіталістычны сьвет перажывае цяпер найглыбейшы эканамічны крызіс. У корчах гэтага крызісу б'юцца самыя магутнейшыя краіны: Англія, Францыя, буржуазныя краіны. Гэты крызіс адбіваецца ў Польшчы з асаблівай сілай, размахам і вострай. Гарды, мятэжкі і вострыя паўстанні вярхоўнай арміі і беспрацоўных. Сярод мільёнаў беспрацоўных пролетарыяў каля 300.000 выпадае на рабочую моладзь Польшчы, 35 і 37. У вёсках Заходняй Беларусі сотні тысяч моладзі ў пошуках працы сустрэчаюць палізу і голад, кабалу кулака і асяліна, зьверскую эксплятацыю абшарніка. Рабочы дзень паўсямесна перавышае 8-10 гадзін, даходзіць да 14-16 гадзін. Прадуючы, ішчы юныя пролетары падпадаюць пад самае жорсткае прыгнечаньне і эксплятацыю з боку фабрыкантаў, майстроў і гаспадароў. Заработная плата моладзі—гэта грашны. Моладзь не карыстаецца ніякімі палітычнымі правамі.

Вогненная лава беллага тэрору

Захопленыя сілаю аружжя землі Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны знаходзяцца пад крывавым панаваннем ўсіхман польскіх окупантаў. Фашысцкая дыктатура Польшкі не дае школ у роднай мове, зачыняе левыя нацыянальна-вызваленчыя арганізацыі моладзі, конфіскуе рэволюцыйныя выданні і газеты. Разам з нацыянал-фашысцкімі Лудкевічамі-Астроўскімі і пры іх актыўнай і непасрэднай падтрымцы, окупанты разграмілі Вілейскую і Навагрудскую беларускія гімназіі, яны фашысцкі і палейваюць бэ-арскую адукацыйную моладзь. Вогненная лава беллага тэрору залівае землі окупаванай Заходняй Беларусі.

Карныя экспедыцыі на Заходняй Украіне—вось твар фашысцкай Польшчы—гэтай турмы панавальных народаў. Карныя экспедыцыі пераходзяць з Заходняй Украіны на Заходнюю Беларусь і карэную Польшчу.

У мурох імфэнавымі драпежнікамі капіталізму барбарскімі спосабамі кацуюць і зьбіваюць арыштантаў моладзі. У мурох Лудку фашысцкія За-рэмы—аскары тып паліцэйскага бандыта сучаснай Польшчы—гвалілі маладых дзяўчат, найміска прышчэплілі ім вэнэрычныя хваробы, білі маладых рабочых і сялян прутамі па палавых органах, уківалі праз нос валу, мучылі, зьдэкавалі і каталілі свае ахвяры павольнай смерцю. Але Лудка, таварышы, гэта ня выпадак, гэта не адзінае зьявішча. Лудка—гэта крывавае сьвешча пануючай дыктатуры фашызму.

Хто з вас, маладыя рабочыя і сяляне, ня ведае ўсіх жахаў беластоцкай, лідскай, кобрынскай, баранавіцкай і іншых дэфэзаў? Шмат хто з вас знаходзіліся ў зьверскіх лапах шпікоў. Жорсткім тэрорам, які мучыць з мэ-тамі грамадзянскай вайны, фашызм імкнецца фізычна зьнішчыць рэволюцыйныя авангарды працоўных—Компар-тыю і Комсамол.

Савецкі саюз уступіў у перыод соцыялізму

Таварышы! У той час, калі ва ўсім буржуазным сьвеце, калі ў фашысцкай Польшчы шалее эканамічны крызіс і востра агартаецца матар'яльнае становішча працоўных,—сьсць адна краіна ў сьвеце, дзе няма крызісу, няма беспрацоўя, дзе ўсяляк узрастае да-брабыт працоўных мас. Гэтай краінай зьяўляецца наша соцыялістычная бацькаўшчына—Саюз савецкіх соцыялі-стычных рэспублік, які ўжо пераможна ўступіў у перыод соцыялізму. Паці-годна, якая выклікае столькі лютых нянавісьці ў нашых ворагаў, пасьпэ-хова выконваецца і будзе выканана ў чатыры гады. На падставе магутнага разгортвання соцыялістычнага буда-ўніцтва ў горадзе і вёсцы, на грунце соцыяльнай калектывізацыі сельскае гаспадарка—ліквідуецца там кулацтва, як кляса—зьяўляецца апора міжнарод-ных імперыялістаў. У сямі вызваленых народаў СССР—наша братняя Савецкая Беларусь вярхоўным кро-кам ідзе наперад да соцыялізму. Бе-ларусь, краіна балот, краіна амаль па-лоўнай няпсымленасці ў мінулым, краіна адстае ад раздвоеннай сель-скай гаспадаркі, ператвараецца ў ма-гутную соцыялістычную краіну, у краіну шпарка ўзрастаючай прамы-словасці, у краіну калектывізацыі сельскай гаспадаркі, на палёх якой ужо ў гэтую аясну будучы працыва-каля 2.000 трактароў, у краіну ўсе-агульнай п'сьменнасці і росквіту нацыянальнай пролетарскай культуры.

КАМУНІСТЫЧНЫ САЮЗ МОЛАДЗІ ПОЛЬШЧЫ
(Савецкі Камуністычны Інтэрнацыянал Моладзі)
КАМУНІСТЫЧНЫ САЮЗ МОЛАДЗІ ЗАХ. БЕЛАРУСІ

МАНІФЭСТ

Першага Зьезду Камуністычнага Саюзу Моладзі Заходняй Беларусі да ўсёй працоўнай моладзі Заходняй Беларусі.

МАЛАДЫЯ ПРОЛЕТАРЫ І МАЛАДЫЯ СЯЛЯНЕ САВЕТСКАЙ ІМПЭРЫЯЛІСТЫЧНАЙ АРМІІ

Жакезняя пята капіталістычнай эксплятацыі жыццёва душы мільёны маладых рабочых і сялян. Рай буржуазнага панавання, якому пільны хвалебныя сьпевы соцыял-фашысцкіх і нацыянал-фашысцкіх арганізаваных моладзі, зьяўляецца пеклам для юных пролетарыяў, батракоў і сялян, для ўсёй аграмаднай арміі працоўнае моладзі.

У краіне будучага сацыялізму становішча працоўнай моладзі карэнна чынам адрозніваецца ад вашага становішча. Там няма беспрацоўнай моладзі. Сотні тысяч моладзі кожны год уцягваюцца ў вытворчасць, вучэцца ў тэхнічных школах, школах фабрычна-заводскага вучнёўства, у вышэйшых навуковых установах. Моладзь раей прыгнечаных народаў будзе сваю культуру, мае свае школы ў роднай мове, вылучаецца на па-сады адказных кіраўнікоў фабрык і заводаў, саветаў, профсаюнальных саюзаў. З кожным годам павышаецца матар'яльна ўзровень усяй рабоча-сялянскай моладзі СССР і ў прыват-насці БССР.

Вайна супроць СССР стаіць на па-радку дня!

Таварышы! Гэтае пасляховае будаўніцтва сацыялізму ў СССР руйнуе сілы гіючага капіталістычнага ладу. Кожны новы камень у будуючымся імаку соцыялістычнага грамадства—гэта дынаміт, які ўзрывае самыя пад-валы капіталістычнага панавання. Таму буржуазія ўсяго сьвету імкнецца зьнішчыць СССР—вогнішча сусь-ветнай пролетарскай рэволюцыі, со-цыялістычную радзіму прыгнечаных і падвышаных прыгоннікаў капіталу. У вайне супроць СССР буржуазія імкнецца зьнішчыць вышэйшы ў крызісу і заліць у патоках крыві ўздымаю-чыся хвалю рэволюцыі ў сваіх улас-ных краях. У гэтай вайне міжнарод-ны імперыялізм і імкнецца зьнішчыць уладу пролетарскай дыктатуры, хоча захіпіць аграмадную рынку СССР, а польскі імперыялізм—падвышань пер-лі Савецкай Беларусі і Украіны і пе-ратварыць іх у свае калёніі.

Кожны дзень і кожную гадзіну рмхуецца гэтая новая крывава бойна. Польскі фашызм ідзе авангардным атралам у арміі сусветных драпежні-каў, якія рыхтуюцца да антысавецкай вайны. Мільарды дзяржаўнага бюджэ-ту ідуць на ваенныя мэты. Шляхам мілітарызацыі і фашызму буржуазія імкнецца ідэалёгічна падтрымаць сабе мільёны масы працоўнай моладзі, распаляючы ў ёй нацыянальную рознь і нянавісьць да СССР.

Адначасна з гэтым соцыял—і на-цыянал-фашысцкія правадары ППС, Бунду, Лудкевічы—Астроўскія і іх маладзёжныя прыватасы з ТУР, Цукунфту і іншых супакойваюць вас падфісцкімі фразамі, кацуюць СССР і Савецкую Беларусь, распаўсюджаю-ць брахню аб становішчы працоўнай моладзі ў Савецкім Саюзе.

Таварышы! І-шы зьезд комсамолу 35 зварачаецца да ўсёй працоўнай моладзі Зах. Беларусі з заклікам:

Да рэволюцыйнай барацьбы супроць ваенных плянаў Піл-судэкага-Пуанкаре і яго содыял-і нацыя-нал-фашысцкіх аген-таў! У абарону СССР!

За ператварэньне імперыялістычнай вайны ў вайну гра-мадзянскую

Да барацьбы супроць мілітары-зацыі і фашызму моладзі! Нібытага граша падаткаў на вайну! Далоў ва-енныя і напоянасныя фашысцкія а-рганізацыі! Ня будзем выконваць шэр-варкаў і іншых прымусоў праца на ваенныя патрэбы! Паясьце нашы рэ-волюцыйныя лёзунгі, нашу агітацыю ў масы салдат польскай арміі!

Будзем памятаць вайніны оловы Ле-ніна: аружжа, якое дае буржуазія, мы возьмем у свае рукі для таго, каб ім змагацца супроць буржуазіі, супроць генэралаў, фабрыкантаў і абшарнікаў.

Калі польскія і міжнародныя імпе-рыялісты рызыкуюць запаліць п' жар новай вайны, калі яны спрабуюць кінуць свае сілы супроць Саветаў, мы адкажам на гэта заклікам да грама-дзянскай вайны, мы кінем усе нашы

сілы на актыўную і непасрэдную да-памогу Чырвонай арміі, на арганіза-цыю шырачэйшых мас моладзі для актыўнай барацьбы.

Таварышы салдаты польскай арміі! Ставаецца ў рады рэволюцыйных змагароў, выступаіце на барацьбу супроць соцыяльнага і напьянальнага ўіску, супроць палачай дысцыплі-ны, за лепшую еду, за 8-гадзінную службу, за дапамогу вамым бацькам, маткам, братом і сёстрам, выступаіце супроць выкарыстоўвання вас для барацьбы з рабочымі і сялянамі 35, 37 і Польшчы. Арганізуіце камуні-стычныя ячэйкі ўнутры арміі. На вы-падэк вайны—скіруюце сваё аружжа супроць офіцэраў і генэралаў, абшар-нікаў і капіталістыў Чырвонай арміі—ваша армія, армія міжнароднага пролетарыяту, армія пролетарскай рэ-волюцыі. У часе вайны—

пераходзьце масамі з аружжам у руках на бок Чырвонай ар-міі! Пераходзьце на бок паўстаўшых ра-бочых і сялян! Узды-майце сьцяг грама-дзянскай вайны—сьцяг рэволюцыі!

Працоўная моладзь, якая ідзе ў армію! Вас фашызм рыхтуе на гар-матнае мяса ў вайне супроць СССР. Да вас зьяўраецца і зьезд КСМ 35 з заклікам—выступіце пад кіраўніц-вам комсамолу на барацьбу за вашы дамаганьні, за дапамогу вамым сям'ям на ўвесь час вашай службы ў арміі, за вызваленьне іх ад падаткаў, за скарачэньне тэрміну службы, за ад-бівацьне службы ў бліжэйшым го-радзе. Дзеяй барацьбы за вашыя да-маганьні стварайце групы пабаровых, стварайце рэволюцыйны саюз паба-роўляў, арганізуіце сходкі, мітынгі, дэманстрацыі.

Зорку, якую вам буржуазія дасьць для вайны з СССР, дзеяй задушэньня рэволюцыйнага руху працоўных мас, рхтуіцеся скіраваць супроць улас-ных капіталістаў і абшарнікаў, супроць офіцэраў і генэралаў і ўсёй фашысцкай дыктатуры.

Адзіны фашысцкі фронт супроць пра-цоўнай моладзі

Таварышы! Польскі фашызм, вясучы на сваіх шытоках новую крываую бойну, імкнецца адначасна перамааць ўсе цяжары эканамічнага крызісу на на каран працоўных і працоўнай мо-ладзі.

Усе сілы рэакцыі, уся армія фа-шысцкай контррэволюцыі, фашысты і рабіны, правадары ТУР, Цукунфту, дэфэзыва, Лудкевічы і ППС'яны, ксяндзы і шматлікія ваенныя спортыў-ныя арганізацыі моладзі "Стралек" і "Гайсак"—усе яны разам, адзіным фронтам, імкнучыся выдэгнучь капі-талістычную Польшчу з крызісу, усе яны разам імкнуча патаваць пана-ваанне капіталу ад рэволюцыі, усе яны разам вядуць шалёнае наступленьне на мільёны працоўных, на рабоча-ся-лянскую моладзь.

Бачачы ўпарты і ўсё ўзрастаючы рэволюцыйны рух, бачачы адыход пра-цоўных мас і працоўнай моладзі ад фашызму, соцыял і нацыянал-фашыз-му, стараныя паслугачы фашысцкай дыктатуры, соцыял і напьянал-фа-шысцкія арганізацыі моладзі, стара-юцца разбіць рэволюцыйную бараць-бу маладых рабочых і сялян супроць вас, уладуючага капіталу. Яны ўжываюць "левыя" манёўры дзея таго, каб ашу-каць вас. Яны сьвяжыма імкнуча па-стаўляюць вашу шыю пад удары капі-талістыў, абшарнікаў і паліцыі.

І зьезд комсамолу Заходняй Бе-ларусі лва ўказвае ўсёй працоўнай моладзі адзінае выйсьце з сучаснага крызісу, з сучаснага няжэкага стано-вішча моладзі.

Гэтае выйсьце—у рэволюцый-най барацьбе, у баявым разгортнутым наступленьні ўсёй працоўнай моладзі разам з рабочай клясай і працоўн-ымі сьлястэцам пад кіраўніцтвам ком-партыі, супроць наступленьня капіталі-стыў і абшарнікаў і іх фашысцкай дыктатуры. Мы адкрыта і сьмела за-ўяляем, што Камуністычны Саюз Мо-

Польскай арміі і Польшчы, зьяўраецца

ладзі ставіць сваёй задачай арганіза-ваць пад кіраўніцтвам Компартыі шы-рачэйшыя масы працоўнай моладзі для непрымырных баёў супроць фашызму, для апошняга і рашучага бою за за-вельне фашысцкай дыктатуры шляхам масавага ўсенароднага ўзброенага паўстаньня.

Наша канчатковая мэта—пролетарская рэволюцыя ва ўсёй Польшчы,

якая візьне фашысцкі лад, вырашыць па-рэволюцыйнаму крызіс і ўстанавіць на руінах фашысцкай дыктатуры ра-боча-сялянскую ўладу, дыктатуру про-летарыяту, Савецкую Польшчу.

Што дасьць рэволюцыя?

Таварышы! Рэволюцыя дасьць вам, таксама як яна дала ў 1917 годзе пра-цоўнай моладзі СССР, магчымасьць волнай працы, удзелу ў кіраўніцтве пролетарскай дзяржавы. Яна зьні-шчыць сыстэму панавання буржуазіі, якая параджае палізу, голад, беспра-цоўе, беззямелье і вайну. Рэволю-цыя перадае фабрыкі ў рукі рабо-чых і ўставаіць 7-міліадзіныя рабо-чы дзень для рабочых і 6-міліадзіны для моладзі. Рэволюцыя зьнішчыць нацыянальны ўіск і дасьць магчы-масьць самавызначэньня Заходняй Бе-ларусі аж да аддзяленьня. Рэволюцыя перадае абшарніцкую, царкоўную і асяліцкую зямлю ў рукі батракоў і сялян без выкупу. Рэволюцыя дасьць моладзі працоўную школу ў роднай мове. Рэволюцыя разб'роць буржуазію і ўзброіць рабочую клясу і працоўнае сялянства дзеяй абароны сваёй заваў.

Вось наша канчатковая мэта, вось шлях выйсьця з абшарноў няялы, го-ладу, нацыянальнага ўіску і фашыс-кага тэрору. Але, каб дасягнуць гэ-тай мэты, нелья зь сядзень склаўшы рукі, трэба агрутавацца вакол рэ-волюцыйнага авангарду—Комсамолу, ісьці ў яго рады і пад яго баявым кіраўніцтвам

біцца за свае што-дзённыя інтарэсы. Да рэволюцыйнай барацьбы!

Комсамол заклікае працоўную мо-ладзь да барацьбы за 6-міліадзіныя рабочы дзень, за роўную плату, за роў-ную працу, супроць скарачэньня за-робкаў, за дэ-ржаўную дапамогу бес-працоўнай моладзі гораду і вёскі, за дзяржаўнае сацыяльнае страхаваньне моладзі. Комсамол заклікае вас да ба-рацьбы супроць нацыянальнага ўіску, за школу ў роднай мове, супроць па-лейзацыі і мілітарызацыі працоўнай моладзі. Комсамол кліча вас да бараць-бы супроць тэрору, за вызваленьне 10.000 рэволюцыйных палітвязьняў.

Працоўная моладзь! Дзеяй пасля-ходай барацьбы за свае інтарэсы ор-ганізуіце забастоўкі, прымаіце ак-тыўны ўдзел у агульных забастоўках рабочае клясы, уздымайце сьцяг па-літычнай забастоўкі, арганізуіце де-манстрацыі, вясковыя сходкі і мітынгі моладзі пад рэво-люцыйнымі лёзунгамі комсамолу, арганізуіце ў вёсцы ма-савы адпор экзэкутарам і зборчымкам падаткаў. Выступаіце супроць соцыял-фашысцкіх прэвдараў профсаюзу, арганізуіце сэкцыі моладзі пры проф-саюзах, стварайце групы профэвіч-ных моладзі на ўсіх прадпрыемствах, май-стэрнях і мейнтках. Абірайце сваіх прадстаўнікоў у фабрычна-заводскія камітэты і сплянскія камітэты ў вёсках. Стварайце антыгенныя камітэты мо-ладзі і рэволюцыйны саюз пабаровых. Стварайце чырвыя спортыўныя і культурна-асьветныя арганізацыі, сэк-цыі моладзі пры ТБШ і іншых ор-ганізацыях нацыянальна-вызваленчага руху.

Дзеяй барацьбы супроць бела-га тэрору, дзеяй адпору фашысцкай і соцыял-фашысцкай дзяржавы стварайце на ўсіх прадпрыемствах, мейнтках і вёсках дружныя самааб-ароны рабоча-сялянскай моладзі. Па-мятайце, што мэты карных экспе-дыцый Заходняй Украіны ўсё шырэй стасуюцца да працуючых Заходняй Беларусі і Польшчы. Оганізуіце бая-вы адпор ваенна-паліцэйскім бандам,

дзе-б яны ні выступалі, на 36, альбо Польшчы.

Да барацьбы, да чыннасьці, да шыравага фронту клясавай барацьбы і сялянскай моладзі!

Уступайце ў рады Камуністычнага Саюзу Моладзі!

Стварайце ячэйкі комсамолу ўсіх фабрыках, мейнтках, чыгунач-ных майстэрнях і вёсках!

За адзіны клясавы рэволюцыйны фронт!

І-шы Зьезд КСМ 35 зварачае да гэтай часткі працоўнай моладзі, а ідзе яшчэ за ТУРам, беларускімі нацыянал-фашысцкімі Цукунфтам, "Стрелкам", і інш. фашысцкімі соцыял-нацыянал-фашысцкімі арганізацыямі. Таварышы! Вашы правадыры ашу-куюць вас, яны рыхтуюць вас для вайны супроць СССР. Яны імкнуча Пільсудскаму трымаць вас у пад-ласці, яны па кожным кроку эл-джаюць вашу барацьбу і разб'ю-юць адзіны фронт клясавай барацьбы. Дзеяй барацьбы супроць наступу палізу, супроць фашызму і вайны арганізуіце адзіны рэволюцыйны фронт ўсёй працоўнай моладзі і кіраўніцтвам комсамолу. Парыва-са сваім контррэволюцыйным пра-дзірамі. Выступаіце з вашых ор-ганізацыяў, далучайцеся да рэволюцый-ных арганізацыяў моладзі. Толькі пад сь-гам Комсамолу вы зможае абараня-свае інтарэсы і разам з ім, пад кі-раўніцтвам у супольных рэход рэ-волюцыйнай арміі пролетарыяту прыдзене да канчатковай перамогі.

Дзеці працоўных

І-шы Зьезд КСМ 35 зьяўраец да вас з зьявінам ічільней агрута-ва на барацьбу супроць ўіску фа-рыканта, гаспадара і абшарніка, с-проць фашысцкай палітыкі ў шко-лах супроць касьцёла, царквы і сынаго-гі. Стварайце ў гарадох і вёсках п'юва-скія арганізацыі, легальныя і неле-галыяныя гурткі дзяцей. Пад кіра-ўніцтвам КСМ выступаіце за хлеб працу вашым бацькам і маткам, з-ежу ў школах, за школьным самаўр-ды, за школы ў роднай мове.

Працоўныя дзяўча-ты!

На вас з асаблівай сілай падаюць удары капіталістычнага ўіску. Бур-жуазія лад робіць вас нявольніцам фабрыканта і абшарніка, нявольніцам мучні і непамерна п'яжкіх ааруна-каў капіталістычнага быту. Адзіным вы-хадом і для вас зьяўляецца актыв-ны ўдзел у рэволюцыйнай барацьбе. Склідайце армію рэлігійнай цемры апалітычаны і пасынасны. Уступай-це ў рады Комсамолу! Ідзе ў рэ-волюцыйны арганізацыі моладзі! Вышэй уздымайце сьцяг вызваленчай барацьбы!

Маладыя рабочыя і сяляне Польшчы!

І-шы Зьезд ад імя комсамолу і ўсёй працоўнай моладзі Заходняй Беларусі зварачаецца да вас з гарачым прывітаньнем братарскай рэ-волюцыйнай солідарнасьці. Мы заўваж-ам, што нашу рэволюцыйную барацьбу супроць окупантаў мы вядзем толькі ў самым цэстым і неразрывным са-юзе з вамі, толькі пад кіраўніцтвам пролетарыяту Польшчы, яго камуні-стычнай партыі і комсамолу. Мы ве-даем, што толькі рэволюцыя і ўста-наўленьне савецкай ўлады ва ўсёй Польшчы вызваліць усіх працоўных, у тым ліку і моладзь, ад фашысцкага панавання і дасьць магчымасьць За-ходняй Беларусі самавызначэньня аж да аддзяленьня ад Польшчы.

Таварышы, сябры комсамолу Заход-няй Беларусі!

І-шы зьезд КСМ 35 паставіў перад саюзам вялічэйшыя важныя гіста-рычныя задачы. Гэтыя задачы закно-чаюць у тым, каб комсамол здолеў скіраваць усю сваю арганізацыю да працы ў масах, да арганізацыі мас моладзі для рэволюцыйнай барацьбы. Мы не баімся заявіць, што гэтую за-дачу да гэтага часу мы не змагі вы-канаць у дастатковай меры. І-шы зьезд КСМ 35 павінен стаць перамож-ным момантам у гісторыі нашага са-юзу. Маючы за сабой слаўны баявы традыцыі, мы зможам здзейсьніць лаварот, зможам п'яйсці ў масы ра-боча-сялянскай моладзі, разам з масамі і на чале іх, баявымі тэмпамі крочыць да новых клясавых баёў.

Кожны комсамолец—за выкананьне ра-шэньняў зьезду! Кож-ная ячэйка—за пра-цу ў масах! На фаб-

Дзеці Нямеччыны на фронце Клясавай барацьбы

(XI інтэрнацыянальны дзіцячы тыдзень ад 1-га да 15-га мая)

У гэтым годзе інтэрнацыянальны дзіцячы тыдзень праходзіць у асабліва абстаноўцы абстаноўка, пад знакам барацьбы супроць фактычнай беспрэтульнасці, якая назіраецца зараз у Нямеччыне. Сотні тысяч пралетарскіх дзяцей ідуць у школы без сьведаньня, тысячы заміліся, што такое значыць гараць абаб, сотні тысяч павінны ўжо з самага раньняга ўзросту працаваць, каб дапамагчы сваім бацькам у іх цяжкім жыцці.

Пажар фашыскага ўраду на зарплату працоўных, на дапамогу беспрацоўных, спадарожнае паступальнае на галодны бюджэты пралетарскіх дзяцей. Для будоўлі новых броненосцаў, для падрыхтоўкі вайны супроць Саветскага Саюзу ў фашыскай буржуазіі і ў яе сацыял-фашысцкіх лідэраў маецца „дастаткова“ грошай.

Дыпамагі галадаючым дзецям пралетарыяту скарачаны да мінімуму ці поўнасьцю ліквідаваны!

Вынікі гэтага „рэжыму эканоміі“: усе больш павялічваецца колькасць хворых ад перахлявання дзяцей. Такіх было, напрыклад, у Брэслаўлі 62,1 пр. сярод вучняў народнай школы, 31,0 пр. сярод вучняў сярэдняй школы і 81,1 пр. сярод вучняў гімназіі. У Лютэку: 50,8 проц. сярод вучняў народнай школы і 78,4 проц. сярод вучняў сярэдняй школы. У Бэрліне і ў Франкфурце на-Майне 30 проц. усях скончальных школ былі адкрытыя ў гэтым годзе з-за перахлявання. Школьныя мэбля развальваецца, — так што дзеці перахлянулі сябе. Усе гэтыя дапамогі дзецям, — у форме бесплатнай дапамогі для вучэньня і сьведаньня адменены. Скарачэньне колькасці настаўнікаў, так што ў класах сядзяць па 50-60 дзяцей. Яны ўзялі гэта астаўляе на здароўе малакроўных і недахарчаных пралетарскіх дзяцей, можна сабе лёгка ўявіць.

Вось-што пішуць дзеці аб нямецкай школе:

„Усюды бруд!“

„У нас у школе (у горнай Ландсбергу) нячужбыя абставіны.

1. Класы настолькі перапоўнены, што прышлось ўжыць „качавыя“ клясы. Ад вольнай (самай маладой) класы да пятай класы маюцца 4 перапоўненыя класы, чатырнаццаць класаў мае толькі дзьве паравальныя, — а пачынаючы з трэцяй яны паступаюць больш перапоўненыя класы.

2. Прыбральні ў школе настолькі брудныя, што мы заўсёды з пэўнай палыхавасцю прыбіраем да іх. Як вядома, прыбральні чысьціцца толькі адзін раз у годзе, а менавіта, калі павінна прыйсці камісія аховы здароўя. Дзяцеры адсутнічаюць ва ўсіх прыбральнях, а некаторыя з іх сым заліты вадой.

Мы патрабуем: увесці новыя паравальныя класы, адмысловы „качавы“ клас, гігіенічны прыбральні, якія павінны систематычна чысьціцца! Гэта ў „культуры“ заходняй Еўропы, дзе „адукацыя“ азначае і барбарства. Гэта ў сацыяльнай „дэмакратычнай“ Нямеччыне.

Калі да гэтага яшчэ дадаць жалівае кватэрнае патрэбу, якая вымушае дзяцей пралетарыяту цэлымі днямі бавіцца сярод вулічнага бруду, папалаць пад колы аўтамабіляў, а буржуазныя друк ляманты потым, што „дзеці ня ведаюць распарадку вуліч-

нага руху“, дык стане ясна, што з сябе ўяўляе „дзяціства“ маладога нямецкага пралетарыя.

Мабыць хто-небудзь з савецкіх таварышоў дзіўнецца (хача гэта і ня верыцца!): а куды падзеся ўся „кляпатлівасць“ аб падрастаючым пакаленьні, якая так рэкламуецца буржуазнай, асабліва-ж сацыял-фашыскай прэсай?

Яна існуе. Але для чаго?

Буржуазія клопоціцца толькі аб сваім падрастаючым пакаленьні

Для дзяцей буржуазія будуюць новыя школы, у іх даволі настаўнікаў, бо буржуазія і сацыял-фашысцкія бонзы пасылаюць сваіх дзяцей у прыватныя школы. На дзецях буржуазіі ні ў малейшай меры не адбіваецца скарачэньне бюджэту, бо дзеці буржуазіі даволі „плотна“ корміцца дома.

На выбарах у 1928 і 1930 годзе на прапагандных аўтамабілях сацыял-фашысцкіх было напісана, што яны будуць галадаваць у рэйхстагу супроць пабудовы броненосца, за бесплатнае харчаваньне пралетарскіх дзяцей. Гэта яны газарылі. А што яны фактычна рабілі? Галадавалі за пабудову броненосцаў і супроць бесплатнага харчаваньня пралетарскіх дзяцей! Мотивы? Ды пашто сацыял-фашысцкім патрэбны мотивы? Так загадаў лёгка яго гаспадар, — і гэтым усе ўрэгуляваць.

Ці можна сабе ўявіць вольнае дзіця СССР у якіх немагчымых умовах жыць яго брат у капіталістычным сьвеце навогу? У Нямеччыне ў прыватнасьці? Ня дзіўна, што крыўна росту дзіцячага значыства (дзе няўхільна ўвер). Ясна, што турмы для малалетніх злачынцаў ні ў якім разе ня могуць перавыхоўваць дзіцяці, — наадварот, з гэтых турмаў яны выходзяць ужо як „злачынцы“ з практыкай. Вось чаму так часты бунты ў такіх званых „дзіцях прымусовага выхаваньня“.

Да 14 год дзіцяці ў Нямеччыне забаронена займацца платнай работай, — яно павінна „вучыцца“. Але якое ўжо можа быць вучэньне пры пустым страўніку, пры сьведаньні, што калі так ці інакш не дастанеш грошай, дык прыдзецца легчы спаць без вячэры і пайсьці ў школу без сьведаньня! Таму мы спатыкаем на вуліцах Нямеччыны газетчыкаў—дзяцей, разносчыкаў—дзяцей, ліфты—„боі“ у багатых готэлях—гэта галадаючыя дзеці. Такіх ваяц на вуліцах дзеці. Гэта малюнак, які можна штодзёна назіраць у „дзіцячым раі“—у Нямеччыне. Яшчэ

горш тое, чаго ня вядома. Дзеці эксплёатуруюцца самымі бязлітасным чынам.

Але дзеці пралетарыяту не маўчаць!

У Гамбургу (Рурская абласць), жонкі і дзеці беспрацоўных напалі на ратушу, патрабавалі работ для сваіх мужоў і бацькоў—і хлеба. Калі поліцыя са стрэльбамі на-перавес напала на галодных пралетарыяў, маткі і дзеці не спалохаліся. Яны крыкнулі: „Страляйце ў нас“, — тады мы не павінны будзем быць сьведкамі таго, як нашыя дзеці паміраюць з голаду!

Дзеці пралетарыяту гэтага не забываюць. Умо з самага раньняга ўзросту яны становяцца знагарамі супроць капіталістычнага нявольніцтва, супроць омытасці голаду.

З ростам сьведаньня пралетарыяту, ён сам пачынае сачыць за разьвіццём сваіх дзяцей. Няма сьвяданьня такога больш ні менш сьвядомага пралетарыя, які-б не ўяўляў значнасьць нябавых дзіцячых організацыяў пралетарыяту. Гэта вядома хача-б і з таго, якое радасна суправаджае кожнае выступленьне пралетарскіх організацыяў дзяцей перад пралетарскай грамадзкасьцю!

Організацыя пралетарскіх дзяцей у Нямеччыне—гэта

„Юнгспартакус-Бунд“ („Саюз маладога партанаўца“)

Гэта організацыя выхоўвае будучых пралетарскіх бейоў у духу камунізму, прымушае іх быць калектывістамі. Друкаваны орган „Юнгспартакус-Бунд“ завецца „Ды трэмз“ („Барабан“). Як барабан ё ён заклікае дзяцей да барацьбы за лепшае дзяціства, за лепшае жыццё. Ён павязвае выхоўвае дзяцей, пакізваючы, як жыцьцё іх маладыя браты ў СССР, навучаючы іх, як трэба змагацца, каб і ў Нямеччыне дасягнуць тое-ж самае.

Клубаў у нямецкіх півонэраў вельмі мала—няма сродкаў на пабудову іх. Але першыя вопыты—„Дзіцячы клуб імя Леніна“ ў рабочым раёне Бэрліна, у Вэдлінгу, паказалі, што патрэба ў клубах вялікая.

У сувязі з інтэрнацыянальным сьвятам пралетарыяту, Першым мая, батвамі на толькі рабочыя на фабрыках, але і пралетарскія дзеці ў школах. Гэта прадбачыла галодным чынам ня толькі фашысцкая, але і сацыял-фашысцкая адміністрацыя школ. У Гамбургу такоўнае кіраўніцтва школьнай разсаваа спэцыяльных аб'ектаў, у якім прапануе прыняць адпаведныя меры супроць сьвяткаваньня Першага мая і супроць „Інтэрнацыянальнага дзіцячага тыдня“.

Поліцыя ня дасьць спакойна прайсьці „тыдню“. Факты ўжо ёсьць у наяўнасьці. У Лейпцыгу поліцыя ацэньвае фашысцкага Флей-шэра напала на нафэрэцыю півонэраў, пасля таго як па ўсёй Саксоніі, у царстве „дзевя“ сацыял-фашысцкіх, забаронены ўсе школы і дэмастрацыі ў сувязі з „Інтэрнацыянальным дзіцячым тыднем“. У другіх гарадох Нямеччыны адбываецца тое-ж самае. На дапамогу поліцыі прыходзяць школьныя адміністрацыі, якія выклікае са школ і прымаю розныя рэпрэсывныя меры супроць актыўных півонэраў. У сярэдняй Франкіі (Баварыя) адміністрацыя пакінула півонэрку Іду Кафка яшчэ на адзін год у класе, таму што яна ў часе канікул была ў гесьцях у півонэраў СССР.

Але і дзяцей раб“ае клясы Нямеччыны нельга ўзяць тэрарам!

У дні „мжароднага дзіцячага тыд-

Ліст нашага лейпцыгскага рабкора.

Міжнародны дзіцячы тыдзень—адна з самых важнейшых кампаніяў „Юнгспартакус-бунд“—півонэрскай організацыі Нямеччыны. Гэты тыдзень дапамагае выхоўваць „нашых“ дзяцей у духу інтэрнацыянальнай сьолідарнасьці. Але што яшчэ больш важна—гэты тыдзень мобілізуе пралетарскіх дзяцей:

супроць шко“йнай рэакцыі, супроць фашызму, супроць эксплёатац“і дзіця“ай працы

Пад „прыглядом“ сацыял-фашысцкіх, „культур-трэгераў“ растуць агрыбы пасья дажджу „за толькі сацыял-фашысцкай дзіцячых організацыі, але і чыста фашысцкай. Самая вялікая з гэтых апошніх—„Дзіцячая організацыя нямецкіх гімнастаў“—ахоплівае мала 350 тысяч дзяцей. Пад сьцягам спорту выхоўваюць тут дзяцей у рэакцыйна-хрысьціянскім духу, — выхоўваюць паслуханным нявольнікам, якія патрэбны для гарматнае масі і як штурбхеры. Другая павялічаная фашысцкая організацыя дзяцей—гэта „Каталіцкі дзіцячыя групы“. Гэта організацыя ахоплівае мала 45 тысяч дзяцей. Ужо адзін той факт, што гэтыя і дзіцячыя організацыі асобна, паклавае абсалютную рэакцыянасьць гэтай нявольскай організацыі.

Трэцяя павялічаная фашысцкая організацыя дзяцей—гэта організацыя „Бой-скаўтаў“. Яна ахоплівае мала 25 тысяч дзяцей. Яна мала чым розніцца ад вышэй азначаных дзевяч організацыяў, хіба толькі тым, што яна вяртае больш увагі на мунтраву, — ды яно і аравуеца, бо гэта організацыя рыхтуе „кадры“... для арміі і поліцыі.

Побач з гэтымі лўна фашысцкімі організацыямі, існуе сацыял-фашысцка саюз дзяцей „Рот-Фаль-кім“ (Чырвоны саюз). Ён ахоплівае 115 тысяч дзяцей. Згодна сацыял-фашысцкаму прынцыпу—дзеці не павінны займацца політыкай, — таму гульня і спокі самадаждж галоўную работу гэтай організацыі. Дзеці выхоўваюцца ў „чыста буржуазным духу“, — і іх павінны раб“іцца будучымі паслуханнымі ачэмі сацыял-фашысцкай „ідэалогіі“.

Усе гэтыя організацыі „аполітычны“. Яны іх толькі логальна працуюць, але атрымліваюць яшчэ колёсальныя дапамогі з дзяржаўных і комунальных бюджэтаў. Бо яны выхоўваюць дзяцей ў „дзяржаўным духу“—павінны стварыць „багадзвжнх“ грамадзкіх капіталістычнай дзяржавы.

Гэтыя організацыі супрацьста-іць!

Чырвоны саюз півонэраў—„Юнгспартакус-бунд“

Гэта організацыя пралетарскіх дзяцей ахоплівае ў сучасны момант 20 тысяч дзяцей

Гэтая організацыя не атрымлівае ніякіх дапамог ад капіталістычнай

дзяржавы, бо яна клясавая організацыя пралетарыяту. Неадна „Юнгспартакус-бунд“—півонэрскай фашысцкай ўрад Нямеччыны ліч сваім „свайданьнем“ доўгам пудоваць клясавую організацыю цёй пралетарыяту. У Вазары Вяртэнбергу „Юнгспартакус-бунд“ забаронены і вымушаны працаваць нелегальна. У Брауншвайгу і Турэгі поліцыя систематычна прасідуе організацыю чырвоных півонэраў у гэтых апошніх дзяржавах офіна ўзаконены дзіцячыя клясы, неабходны прадмет выкладаюралігі. Ва ўсіх гэтых дзяржавах півонэры выдуджваюць барабуду—і не паховаюцца рапрэсывнае рэакцыі. На рэакцыяныя законы турынгенскага фашысцкага ўраду, півонэры адказалі школьна забастоўкай.

Першага мая півонэры прымаюць актыўны ўдзел ва ўсіх рэвалюцыйных выступленьнях пралетарыяту. Асабліва моцнымі кожнымі півонэрамі дэманстравалі ў Саксоніі.

Лейпцыгская організацыя „Юнгспартакус-бунд“ у даны момант ахоплівае 800 півонэраў, півонэрскай організацыі „Межрабпому“—1 півонэраў, і півонэрскай організацыі „Баварыя“—300 півонэраў. Апошні дзеве організацыі стаяць на рэвалюцыйным „Юнгспартакус-бунд“ і кожнае сваё заданьне. У выні соцыялборніцтва было павялічэньне колькасці членаў на 30 проц.

судзілі з соцыялборніцтвам усе групы півонэраў, і півонэрскай організацыі „Баварыя“—300 півонэраў. Апошні дзеве організацыі стаяць на рэвалюцыйным „Юнгспартакус-бунд“ і кожнае сваё заданьне. У выні соцыялборніцтва было павялічэньне колькасці членаў на 30 проц.

судзілі з соцыялборніцтвам усе групы півонэраў, і півонэрскай організацыі „Баварыя“—300 півонэраў. Апошні дзеве організацыі стаяць на рэвалюцыйным „Юнгспартакус-бунд“ і кожнае сваё заданьне. У выні соцыялборніцтва было павялічэньне колькасці членаў на 30 проц.

На канфэрэнцыі пралетарскіх дзяцей у Лейпцыгу 3-га мая г. г.

сабраліся 127 делегатаў, з іх толькі 40 проц. былі організацыі ў саво півонэраў—1 172 госьці. На гэтай канфэрэнцыі былі падведзены вынікі вяробленай работы. 10 проц. удзельнічаў канфэрэнцыі ўдзельнічаў ў спрэчках. У выніку дыскусіі самая вялікая частка неарганізаваных делегатаў уступіла ў півонэрскае саюз. З гэтых новаўступілых, 4—былі чоны сацыял-фашысцкай організацыі „Чырвоны саюз“. Канфэрэнцыя ўжо падыходзіла к канцу, калі ўварвалася „хараб“ поліцыя сацыял-фашысцкага поліцэй-прамандыта Флейшэра і зачыла канфэрэнцыю. Вельмі нова, — работа канфэрэнцыі была ўжо скончана.

На гледзчы на тэор, на гледзчы на апракідваю політыку сацыял-фашысцкіх кіраўнікоў „Чырвонага саюза“, дзеці нямецкага пралетарыяту яшчэ шчыльней агураваўца пах чырвоныя сьцягамі „Юнгспартакус-бунд“

Вальтэр Форляпэр

Лейпцыг, 10-га мая 1931 г.

Адказны рэдактар МІХ. ПЛАТАУ.